

RIESKALÄHTEEN KOULU

8. luokan valinnaisaineiden

VALINNAISAINEOPAS

lukuvuodelle 2024-2025

Sisällys

VALINNAISAININVALINNAT RIESKALÄHTEEN KOULUSSA.....	3
Taide- ja taitoaineiden valinnaistunnit.....	5
MUSIIKIN VALINNAISTUNNIT	5
KOTITALOUDEN VALINNAISTUNNIT	5
LIKUNNAN VALINNAISTUNNIT.....	6
KÄSITYÖN VALINNAISTUNNIT.....	6
KUVATAITEEN VALINNAISTUNNIT	6
Valinnaisaineet	7
B2-KIELI SAKSA (SA)	7
B2-KIELI ESPANJA (ES).....	8
PUHEILMAISU (SUK).....	9
KAUPALLISET AINEET (YH)	10
SOTAHISTORIA (HI).....	11
VALINNAINEN LIKUNTAKURSSI (LI).....	12
KUVATAIDE (KU).....	13
VIESTINTÄ JA MEDIKASVATUS	14
KÄSITYÖTÄ TEKSTIILIMATERIAALEISTA (KS).....	15
TEKNINEN TYÖ (KS).....	16
KOTITALOUS (KO).....	17
BÄNDIKURSSI (MU).....	18
TIETOTEKNIKKA (AT)	19
LAUTAPELIKURSSI (HI, KS).....	20
LUOVA KIRJOITTAMINEN (SUK).....	21
TEKNOLOGIA (KS ja MA)	22

VALINNAISAINEVALINNAT RIESKALÄHTEEN KOULUSSA

Taide- ja taitoaineiden valinnaistunnit (TaiTai -tunnit)

- valitaan yksi kahden vuosiviikkotunnin (2 vvt) valinnaisaine
- kertaavat 7. luokan pakollisen taide- ja taitoaineiden oppimääriä
- arvioidaan arvosanoin 4-10
- voi nostaa, pitää ennallaan tai laskea 7. luokan pakollisen aineen arvosanaa kotitaloudessa, käsityössä tai kuvataiteessa ja 8. luokan arvosanaa musiikissa
- 8. luokalla valittua ainetta voi halutessaan jatkaa 9. luokalla

musiikki
kotitalous
liikunta
käsityö
kuvataide

Valinnaisaineet

- valitaan kaksi kahden vuosiviikkotunnin (2 vvt) valinnaisainekurssia (tai teknologia, joka on 4 vvt)
- jos opiskelee alakoulussa aloitettua A2 kieltä (saksa/espanja), voi valita vain yhden valinnaisainekurssin.
- voivat olla taide- ja taitoaineita tai muita valinnaisia aineita
- arvioidaan arvosanoin 4-10
- lasketaan mukaan kaikkien aineiden keskiarvoon
- teknologia ja B2-kielet (saksa tai espanja) jatkuvat automaattisesti 9. luokalla
- teknologiaa 8. luokalla 4 vvt ja 9. luokalla 2 vvt, joten 8. luokalla ei valita muuta valinnaisainetta ja 9. luokalla vain 1 vvt valinnaisaineen.

B2-SAKSA
B2-ESPANJA
PUHEILMAISU
KAUPALLISET AINEET
SOTAHISTORIA
VALINNAINEN LIIKUNTAKURSSI
KUVATAIDE
VIESTINTÄ JA MEDIKASVATUS
KÄSITYÖTÄ TEKSTIILIMATERIAALEISTA
TEKNINEN TYÖ
KOTITALOUS
BÄNDIKURSSI
LAUTAPELIKURSSI
LUOVA KIRJOITTAMINEN
TEKNOLOGIA

	8.lk	9.lk
Taide- ja taitoaineiden valinnaistunnit	2vvt	2vvt
Valinnaisaineet		
Yleisluokilla	4 vvt	3 vvt
Matematiikkaluokalla	4vvt	2 vvt

Valinnaisaineet matematiikkaluokalla

Matematiikkaluokalla 7.vuosiluokalla opiskellaan matematiikkaa valinnaisaineena 1 vvt.

Jos valitsee teknologian tai B2 kielen (saksa tai espanja), ne jatkuvat automaattisesti 9. luokalla.

Teknologiaa opiskellaan 8. luokalla 4vvt ja 9. luokalla 2 vvt, joten silloin ei voi valita muita valinnaisaineita.

Taide- ja taitoaineiden valinnaistunnit

Oppilas valitsee yhden taide- ja taitoaineiden valinnaisaineen seuraavista:

MUSIIKIN VALINNAISTUNNIT

Valinnaisten musiikin opintojen tavoitteena on ohjata oppilasta monipuoliseen musiikilliseen toimintaan ja aktiiviseen kulttuuriseen osallisuuteen. Tavoitteena on syventää opittuja musisointitaitoja ja antaa valmiuksia omaehtoiseen musiikkiharrastukseen.

Valinnaistunneilla harjoitellaan laulua ja eri soittimia oppilaan valinnan mukaan. Kappalevalinnoissa huomioidaan oppilaiden taitotaso ja toiveet. Vahvistetaan nuotinlukutaitoa. Tehdään improvisointiharjoituksia. Kokeillaan biisintekoa musiikkiteknologian avulla. Tutustutaan eri kulttuurien ja aikakausien musiikillisiin ilmiöihin. Tarjotaan mahdollisuuksia esiintymisiin koulun tilaisuuksissa.

Työtapoina ovat laulu, soitto, kuuntelu, musiikillinen ideointi, keskustelu ja ryhmätyöt.

KOTITALOUDEN VALINNAISTUNNIT

Kotitalouden valinnaisissa opinnoissa syvennetään ja laajennetaan tietopohjaa ja taitoja kokonaisuudeksi. Opetuksessa edistetään kädentaitoja ja luovuutta sekä kykyä tehdä valintoja ja toimia kodin arjessa kestävästi.

Oppiaineen keskeiset sisältöalueet ovat ruokaosaaminen ja ruokakulttuuri, asuminen ja yhdessä eläminen sekä kuluttaja- ja talousosaaminen kodissa. Valinnaisen kotitalouden sisältö muokkautuu oppilaiden toiveiden sekä ryhmän tarpeiden mukaan.

Kotitalouden monipuolisia taitoja opitaan vaihtelevia työtapoja käyttäen ja soveltamalla tietoa käytäntöön. Kotitaloudessa työskennellään ryhmissä tehden yksilö- ja paritöitä. Oppilaan omatoiminen ja vastuullinen työskentely korostuu syventävissä opinnoissa.

LIKUNNAN VALINNAISTUNNIT

”Liikutaan yhdessä minäkäsitystä ja osallisuutta vahvistaen, taitoja soveltaen.”

Liikunnan valinnaistunneilla pääpaino on monipuolisessa perustaitojen soveltamisessa ja fyysisten ominaisuuksien harjoittamisen opiskelussa eri liikuntamuotojen ja -lajien avulla. Erityisen tärkeää on vahvistaa oppilaan myönteistä minäkäsitystä ja oman muuttuvan kehon hyväksymistä. Opetus tukee oppilaiden hyvinvointia, kasvua itsenäisyyteen, osallisuuteen sekä kannustaa terveyttä edistävään omaehtoiseen liikunnan harrastamiseen. Oppilaat osallistuvat kehitysvaiheensa mukaisesti toiminnan suunnitteluun sekä ottavat vastuuta omasta ja ryhmän toiminnasta.

KÄSITYÖN VALINNAISTUNNIT

Käsityö toteutetaan monimateriaalisena oppimiskokonaisuutena, jossa eri materiaaleja ja tekniikoita harjoitellaan ja tehdään joko samassa työssä tai erikseen. Materiaalit sisältävät teknisen työn kovat materiaalit ja tekstiilityön pehmeät materiaalit. Tekniikat syventävät 7. luokalla opittuja taitoja. Käsityön opiskelusta osa tapahtuu tekstiilityön luokassa ja osa teknisen työn luokassa. Apuna käytetään mahdollisesti myös teknologian osa-alueita työskentelyn tukena.

Käsityöhön kuuluu tuotteen tai teoksen itsenäinen tai yhteisöllinen suunnittelu, valmistus ja oman tai yhteisen käsityöprosessin arviointi. Käsityön tekeminen on tutkivaa, keksivää ja kokeilevaa toimintaa ja siinä toteutetaan ennakkoluulottomasti erilaisia visuaalisia, materiaalisia, teknisiä sekä valmistusmenetelmällisiä ratkaisuja.

Käsityön merkitys on pitkäjänteisessä ja innovatiivisessa työskentelyprosessissa sekä itsetuntoa vahvistavassa, mielihyvää tuottavassa kokemuksessa. Käsityön materiaalivalinnoilla ja tekniikoilla voidaan tukea ja vahvistaa oppilaan tulevaisuuden jatko-opiskeluun ja työelämään vaikuttavia päätöksiä.

KUVATAITEEN VALINNAISTUNNIT

Oppiaine johdattaa oppilaat tutkimaan, syventämään ja ilmaisemaan omaa taiteellista työskentelyä eri kuvataiteen materiaalien, tekniikoiden ja välineiden avulla. Opiskelussa hyödynnetään mm. piirtämistä, maalausta, valokuvausta, massoja ja eri taidegrafiikan tekniikoita. Työskentely harjaannuttaa kokemukSELLISEEN ja toiminnalliseen oppimiseen.

Oppilaille tarjotaan mahdollisuuksia yhdessä toimimiseen ja omiin projekteihin sekä mahdollisuutta tutustua koulun ulkopuolisiin toimijoihin. Opetus harjaannuttaa hyödyntämään tieto- ja viestintäteknologioita ja verkkoympäristöjä luovasti tarjoten edellytyksiä perusopetuksen jälkeisille opinnoille.

Valinnaisaineet

B2-KIELI SAKSA (SA)

8. lk 2 vvt ja 9. lk 2 vvt   Oppiaine valitaan kahdeksi vuodeksi

Hallo!

Haluatko oppia uuden kielen? Saksaa käytetään monessa Euroopan maassa ja yli 100 miljoonaa ihmistä puhuu sitä äidinkielenään. Saksaa opiskelemalla avaat oven maailmalle. Sitä voi hyödyntää matkaillessa, jatko-opinnoissa ja työelämässä. Saksa on myös tärkeä tieteen, taiteen, talouselämän ja kansainvälisen yhteistyön kieli.

Tavoitteet

Valinnaisen saksan tavoitteena on selviytyä jokapäiväisen elämän kielenkäyttötilanteista. Perusrakenteiden lisäksi harjoitellaan kohdekielen kuuntelemista, puhumista, lukemista ja kirjoittamista. Tunneilla tutustutaan myös saksankielisten alueiden kulttuuriin, rohkaistaan elinikäiseen kielenoppimiseen ja tähdennetään kielen oppimisen tärkeyttä.

Sisällöt

- perussanaston ja fraasien omaksuminen (esim. viikonpäivät, kuukaudet, kulkuneuvot, kehonosat, tervehdykset, pahoittelu ja onnitteleminen),
- itsestä, perheestä ja ystävistä kertominen,
- harrastuksista ja vapaa-ajasta kertominen,
- arkipäivän tilanteista selviytyminen, kuten tien neuvominen, kaupassa asiointi ja lipun ostaminen,
- mielipiteen ilmaiseminen,
- perusrakenteet, kuten numerot, verbin taivutus, sanajärjestys ja omistussanat,
- saksankieliseen alueeseen ja sen kulttuuriin tutustuminen.

Työtavat

Työmenetelminä ovat itsenäinen työskentely, parityö, pienryhmätyö sekä yhdessä oppiminen. Oppitunneilla suullinen harjoittelu korostuu.

Arviointi

B2-saksa arvostellaan numeroin 4-10

Arvosana 5 edellyttää säännöllistä tehtäviin osallistumista oppitunneilla.

Arvosana 8 edellyttää, että oppilas tunnistaa saksan kielialueen ja kulttuurin keskeisimpiä erityispiirteitä. Hän osaa arvioida kielenopiskelutapojaan ja huomaa miten voi käyttää kieli-taitoaan. Oppilas selviytyy monista rutiininomaisista viestintätilanteista, osaa reagoida suppeasti ja käyttää yleisimpiä kohteliaita ilmauksia. Hän ymmärtää yksinkertaista tekstiä ja puhetta, pystyy kertomaan tutuista, itselle tärkeistä asioista ja kirjoittaa lyhyitä lauseita sekä ääntää harjoitellut ilmaisut ymmärrettävästi. Hän hallitsee hyvin suppean perussanaston muutaman tilannesidonnaisen ilmauksen ja peruskieliopin aineksia. Arviointi perustuu monipuoliseen, jatkuvaan näyttöön, kotitehtävistä huolehtimiseen, kokeisiin sekä tuntityöskentelyyn.

B2-KIELI ESPANJA (ES)

8.lk 2 vvt ja 9.lk 2 vvt Oppiaine valitaan kahdeksi vuodeksi

Espanjaa puhuu äidinkielenään n. 400 miljoonaa ihmistä. Espanjan kieltä käytetään Espanjan lisäksi erityisesti Etelä- ja Keski-Amerikassa sekä Meksikossa. Myös Yhdysvalloissa on merkittävä espanjankielinen vähemmistö. Espanjan kielestä on hyötyä mm. matkailussa, kulttuuriharrastuksissa, jatko-opinnoissa ja tutkimustyössä, kansainvälisessä yhteistyössä sekä työmarkkinoilla. Suomen elinkeinoelämä on viestinyt tarvitsevansa aiempaa monipuolisempaa kielitaitoa tulevaisuudessa.

Tavoitteet

Tavoitteena on herättää oppilaan mielenkiinto espanjan kieleen, kulttuuriin ja kielialueisiin sekä tähdentää kielen oppimisen tärkeyttä ja rohkaista elinikäiseen kielenoppimiseen. Päällimmäisenä tavoitteena on selviytyä jokapäiväisen elämän kielenkäyttötilanteista ja oppia espanjan kielen perusrakenteet. Näitä harjoitellaan kuuntelemalla, puhumalla, kirjoittamalla ja lukemalla.

Sisällöt

- Perussanaston, fraasien ja rakenteiden omaksuminen (esim. numerot, viikonpäivät, kuukaudet, kellonajat, kulkuneuvot, tervehdykset, pahoittelu ja onnitteleminen, verbin taivutus, sanajärjestys, omistusmuoto jne.)
- itsestä, perheestä ja ystävistä kertominen,
- harrastuksista ja vapaa-ajasta kertominen,
- arkipäivän tilanteista selviytyminen, kuten tien neuvominen, kaupassa / kahvilassa / ravintolassa asiointi, lipun ostaminen, säästä keskusteleminen
  - mielipiteen ilmaiseminen
  - espanjankieliseen alueeseen ja sen kulttuuriin tutustuminen.

Työtavat

Työmenetelminä ovat itsenäinen työskentely, pari- ja ryhmätyöskentely sekä yhdessä oppiminen. Oppitunneilla suullinen harjoittelu korostuu.

Arviointi

B2-espanja arvostellaan numeroin 4-10.

Arvosana 5 edellyttää säännöllistä tehtäviin osallistumista oppitunneilla

Arvosana 8 edellyttää, että oppilas tunnistaa espanjan kielialueen ja kulttuurin keskeisimpiä erityispiirteitä. Hän osaa arvioida kielenopiskelutapojaan ja huomaa miten voi käyttää kielitaitoaan. Oppilas selviytyy monista rutiininomaisista viestintätilanteista, osaa reagoida suppeasti ja käyttää yleisimpiä kohteliaita ilmauksia. Hän ymmärtää yksinkertaista tekstiä ja puhetta, pystyy kertomaan tutuista, itselle tärkeistä asioista ja kirjoittaa lyhyitä lauseita sekä ääntää harjoitellut ilmaisut ymmärrettävästi. Hän hallitsee hyvin opetellun suppean perussanaston, muutaman tilannesidonnaisen ilmauksen ja peruskieliopin aineksia. Arviointi perustuu monipuoliseen, jatkuvaan näyttöön, kotitehtävistä huolehtimiseen, kokeisiin sekä tuntityöskentelyyn.

PUHEILMAISU (SUK)

8. lk 2 vvt syventävä

Tavoitteet

Puheilmaisun tavoitteena on lisätä rohkeutta suullisissa viestintätilanteissa ja harjoitella erilaisia tilanteita. Tarkkaillaan omaa tapaa ja tyyliä puhua ja ilmaista itseään. Omien vahvuuksien löytäminen ja niiden hyödyntäminen on keskeistä. Ihmisten kohtaaminen suullisessa vuorovaikutustilanteessa korostuu.

Sisällöt

Oman persoonan tunnistaminen ja tapa toimia suullisissa tilanteissa.

Puhetaitojen tavoitteellinen kehittäminen

Ajatuksien kokoaminen selkeäksi suulliseksi viestiksi painottuu puheilmaisussa eli suullinen vuorovaikutus on toinen ilmaisuväylä, jota tarvitaan kaikessa kanssakäymisessä niin omassa arjessa kuin opiskelussa ja työelämässä

Erilaisten ihmisten kanssa kommunikointi

Itsensä selkeä ilmaisu työyhteisössä

Omien mielipiteiden esille tuominen ja niiden perusteleminen

Keskustelun taidon oppiminen ryhmässä ja yhteistyön merkityksen ymmärtäminen

Kuuntelemisen taidon harjoittelu oleellista toisten huomioimisen kannalta.

Työtavat

Erilaiset pari- ja ryhmäharjoitukset ovat toimintatapa puheilmaisussa. Ryhmän kanssa yhdessä suunnitellaan isompaa suulliseen viestintään perustuvaa projektia joko koulussa tai koulun ulkopuolella toteutettavaksi

- Puheilmaisua on oman tekemisen ja toiminnan aine
- sisällöt toteutuvat seuraavilla harjoituksilla:
  - aistiharjoitukset
  - keho- ja tutustumisharjoitukset
  - kannustamis- ja luottamisharjoitukset
  - liikeharjoitukset
  - hengitys- ja äänenkäyttöharjoitukset
  - keskittymisharjoitukset
  - improvisaatiot
  - tunnetilaharjoitukset
  - rentoutumisharjoitukset
- omat ja ryhmän suuremmat tuotokset esim. näytelmä tai muu ohjelma koulun juhlaan tai muuhun merkittävään tilaisuuteen.

Arviointi

Puheilmaisua arvostellaan numeroin 4-10.

Arvosana 5 edellyttää säännöllistä tehtäviin osallistumista oppitunneilla

Arvosana 8 edellyttää osallistumista kannustavalla sekä yhteistyökykyisellä asenteella ryhmän projekteihin. Oppilas ymmärtää itsearviointin kautta oman persoonansa vahvuudet ja kehittämistä vaativat osa-alueet suullisessa vuorovaikutuksessa.

KAUPALLISET AINEET (YH)

8.lk 2 vvt syventävä

Tavoitteet

Kaupallisten aineiden opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- saa tiedollisia ja taidollisia valmiuksia selviytyä itsenäisesti arkipäivän taloudellisissa tilanteissa,
- kasvaa vastuuseen erityisesti omista taloudellista ratkaisuista esim. järkevät ostopäätökset ja omien raha-asioiden suunnittelu,
- oppii järkeväksi kuluttajaksi, joka ottaa huomioon omien etujen lisäksi myös yhteiskunnalliset, kansainväliset ja ympäristönäkökohdat,
- oppii perusvalmiudet työpaikanhausta,
- oppii seuraamaan taloudellisia tapahtumia ja muutoksia.

Sisällöt

- jotta jotain jäisi sukankin varteen! Omien raha-asioiden hoito ja pankki: säästäminen,
- maksutavat, talousarvio ja sijoittaminen. Pörssisijoittamista harjoitellaan oman mielikuvitusinvestointisalkun avulla ja osakkeiden hintakehitystä seurataan sanomalehdissä ja internetissä.
- Kun Kusti polkee niin posti kulkee! Posti ja sen palvelut.
- Haloo! Puhelin- ja nettietiketti, miten voin säästää puhelinkuluissa ja tietoliikenneyhteydet.
- Kova duuni on rahaa! Työpaikan hakeminen.
- Ostaako kioskista vai marketista? Kotimaankauppa.
- Asiakas on aina oikeassa! Kuluttaja-asiat.
- Aina sattuu! Vakuutukset.
- Talousuutiset ymmärrettäväksi! Ajankohtaisten taloudellis-yhteiskunnallisten asioiden seuraaminen.

Työtavat

Oppiaineen sisältöjä pyritään käsittelemään mahdollisimman käytännönläheisesti. Työmenetelminä ovat opetuskeskustelu ja sitä täydennetään pari – ja ryhmätöillä sekä itsenäisellä työskentelyllä. Oppiaineessa hyödynnetään tiedotusvälineitä ja tehdään mahdollisimman paljon opintokäyntejä.

Arviointi

Kaupalliset aineet – kurssi arvostellaan numeroin 4-10.

Arvosana 5 edellyttää säännöllistä tehtäviin osallistumista oppitunneilla

Arvosana 8 edellyttää, että oppilas osaa

- kuvailla yhteiskunnan, talouden ja median toimintaa sekä tarkastella niihin liittyvää julkista keskustelua,
- kuvailla työelämän ja yrittäjyyden yhteiskunnallista merkitystä ja arvioida niiden tarjoamia mahdollisuuksia myös oman tulevaisuutensa kannalta,
- perustella säästämisen, sijoittamisen ja kuluttamisen merkityksen sekä omassa elämässään että kansantaloudessa ja
- ilmaista perustellun mielipiteensä tarkoituksenmukaisin keinoin, käyttää erilaisia vaikuttamistaitoja ja toimia rakentavasti osallistuvana kansalaisena lähiyhteisössä.

Oppiaineen arviointi perustuu tuntiaktiivisuuteen, kokeeseen, ryhmä- ja muissa vastaavissa töissä osoitettuun ahkeruuteen ja tuloksellisuuteen, lisäksi opintokäynneillä osoitettu kiinnostus ja aktiivisuus vaikuttavat myönteisesti arvosanaan. Myös oppiaineeseen liittyvä harrastuneisuus vaikuttaa oppilaan arviointiin. Tarvittaessa koe voidaan korvata muulla näytöllä

SOTAHISTORIA (HI)

8.lk 2 vvt syventävä

Tavoitteet

Rieskalähteen koulun sotahistorian opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- saa valmiuksia arvioida ihmisen toiminnan eettisyyttä ja pohtimaan sodan oikeutusta,
- saa tietoja sodankäynnin keskeisistä taktisista muutoksista,
- oppii näkemään teknologian merkityksen sodankäynnissä ja
- oppii suhtautumaan kriittisesti sotahistoriallisiin lähteisiin. Ymmärtää, että lähteet voivat poiketa runsaasti toisistaan, koska sodan osapuolien kertomukset samasta asiasta saattavat poiketa paljon.

Sisällöt

- "Verellä ja raudalla", perehdytään lyhyesti osaan historian keskeisistä sodista ja konflikteista aina II maailmansotaan asti.
- "Kivikirveestä atomipommiin", aseteknologian kehitys.
- "Manöövereistä salamasotaan", sotataktiikan muutokset.

Esimerkkejä aiheista:

- Vanha-aika
- Antiikin Kreikka ja Rooma
- Keskiajan sodankäynti (100-vuotinen sota)
- Napoleonin sodat
- I maailmansota
- Aseteknologiat ja taistelutavan muutokset
- Sotahistorian avainhenkilö esim. Aleksanteri Suuri, Jeanne d'Arc, Napoleon

Työtavat

Työmenetelminä ovat opetuskeskustelu ja sitä täydennetään pari- ja ryhmätöillä sekä itsenäisellä työskentelyllä. Oppiaineessa hyödynnetään paljon kuva- ja elokuvamateriaalia. Mahdollisuuksien mukaan tehdään vierailuita.

Arviointi

Sotahistorian kurssi arvostellaan numeroin 4-10.

Arvosana 5 edellyttää säännöllistä tehtäviin osallistumista oppitunneilla

Arvosana 8 edellyttää, että oppilas

- osaa hakea tietoa sotahistorian aineistoista ja ymmärtää tiedonhaussa lähdekritiikin merkityksen,
- ymmärtää, että historiallista tietoa voidaan tulkita eri tavoin,
- ymmärtää sodankäynnin historian teknologis-taktisen muutoksen päälinjat ja
- ymmärtää ja osaa selittää menneisyyden ihmisten ja valtioiden toimintaa sodissa.

VALINNAINEN LIIKUNTAKURSSI (LI)

8. lk 2 vvt syventävä

Tavoitteet

Kurssilla tutustutaan uusiin liikuntalajeihin sekä liikutaan tuttujen ja mieleisten liikuntamuotojen parissa. Tavoitteena on saada iloa ja virkistystä liikunnasta.

Sisällöt

- suunnittelu yhdessä ryhmän kanssa
- tutustumista paikkakunnan tarjoamiin liikuntamahdollisuuksiin
- uusiin lajeihin tutustuminen
- jos lajiin tutustuminen on maksullista, oppilaalla on mahdollisuus valita maksuton vaihtoehto
- kilpaurheilijalla on mahdollisuus käyttää joitakin tunteja oman lajin harjoitteluun

Työtavat

- Työtavan valinta riippuu lajista.
- Opetusjärjestelyt vaihtelevat yksilö-, pari- ja pienryhmätyöskentelystä opetusryhmätyöskentelyyn.

Arviointi

Valinnainen liikuntakurssi arvostellaan numeroin 4-10.

Arvosana 5 edellyttää säännöllistä tehtäviin osallistumista oppitunneilla

Arvosana 8 edellyttää, että oppilas

- osallistuu liikuntatuntien toimintaan aktiivisesti kokeillen ja harjoitellen erilaisia liikuntamuotoja,
- tekee useimmiten tarkoituksenmukaisia ratkaisuja erilaisissa liikuntatilanteissa,
- osaa käyttää, yhdistää ja soveltaa välineenkäsittelytaitoja, tasapaino- ja liikkumistaitoja useimmissa opetetuissa liikuntamuodoissa,
- toimii turvallisesti ja asiallisesti liikuntatunneilla sekä osaa toimia eri liikuntatilanteissa yhteisesti sovitulla tavalla,
- noudattaa reilun pelin periaatteita ja osoittaa ottavansa vastuuta yhteisistä oppimistilanteista ja
- osaa pääsääntöisesti työskennellä vastuullisesti ja itsenäisesti.

KUVATAIDE (KU)

8. lk 2 vvt syventävä

Tavoitteet

Rieskalähteen valinnaisen kuvataiteen tavoitteena on, että oppilas

- vahvistaa omaa itseilmaisuaan ja sen kehittymistä,
- oppilas saa onnistumisen elämyksiä omassa työskentelyssään,
- kehittää luovaa ilmaisukykyä ja oppii pitkäjänteistä työskentelyä
- saa käsityksen taiteen prosessiluonteesta ja
- tutustuu uusiin tekniikoihin.

Sisällöt

- tekniikoiden käytön harjoittelu ja niiden havainnointi omassa teoksissa
- muototajun kehittäminen ja 3d-muotoilu: massat, savet
- taiteen tuntemus: valituin osin taidehistoria
- kuvallisen analyysin teko
- tietokonegrafiikan, videon ja valokuvauksen perusteisiin tutustumista

Työtavat

Työtavat vaihtelevat tehtävien mukaan. Käytetään yksilö-, pari- ja ryhmätyöskentelyä Tutustutaan koulun ulkopuolisiin toimijoihin esim. paikalliset nähtävyydet, museot, kirjasto.

Arviointi

Kuvataiteen kurssi arvostellaan numeroin 4-10.

Arvosana 5 edellyttää säännöllistä tehtäviin osallistumista oppitunneilla

Arvosana 8 edellyttää, että oppilas osaa käyttää tavoitteellisesti erilaisia kuvallisia tuottamisen materiaaleja, tekniikoita ja keinoja töissään.

VIESTINTÄ JA MEDIAKASVATUS

8. lk 2 vvt soveltava

Tavoitteet

Viestintä- ja mediakasvatuksen tavoitteina on, että oppilas

- kehittyä medioiden kriittiseksi tarkastelijaksi ja tuottajaksi,
- oppii soveltamaan digitaalisia mahdollisuuksia omissa projekteissaan ja
- tutustuu prosessiluonteiseen oppimiseen.

Sisällöt

Tutustutaan digitaalisen sisällöntuotannon periaatteisiin: ääni, kuva, video. Tutkitaan erilaisia medioita viestinnän välineenä, toteutetaan video tai elokuva.

Työtavat

Ryhmätyö ja yksilöharjoitukset.

Arviointi

Viestintä- ja mediakasvatus -kurssi arvostellaan numeroin 4-10.

Arvosana 5 edellyttää säännöllistä läsnäoloa ja osallistumista oppitunneilla.

Arvosana 8 edellyttää, että oppilas saa valmiiksi itse, parityönä tai ryhmässä suunnitellun projektin.

KÄSITYÖTÄ TEKSTILIMATERIAALEISTA (KS)

8. lk 2 vvt syventävä

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on aiempaa monipuolisempi tutustuminen tekstiilien työstämiseen ja työvälineisiin. Tarkoituksena on syventää osaamista itselle mieluissa tekstiilityön tekniikoissa. Tavoitteena on innostaa itsenäiseen suunnitteluun ja omaksua aktiivinen kuluttaja-asenne.

Sisällöt

Syksyn päätyönä suunnitellaan neulottu tai virkattu asuste (lapaset, sukat, pipo, kaulahuivi), sisustustekstiili tai lelu ja toteutetaan se kohteeseen sopivin langoin ja työvälinein. Kevään päätyönä suunnitellaan ja toteutetaan omien mieltymysten mukainen vaate ompelukonetta tai saumuria käyttäen. Kurssilla tutustutaan värjäykseen, kirjontaan ja kankaanpainantaan ja tehdään pienempiä töitä tekniikkaharjoituksina, ryhmätöinä ja luovina kokeiluina.

Suunnitelmia tehdään sekä käsin että tietotekniikkaa hyödyntäen.

Tutustutaan valmistettujen tekstiilien hoitoon ja kierrätykseen sekä kuluttajan oikeuksiin/velvollisuuksiin tekstiilikaupassa.

Työtavat

Yksilöllinen ja parityöskentely.

Arviointi

Käsityötä tekstiilimateriaaleista –kurssi arvostellaan numeroin 4-10.

Arvosana 5 edellyttää säännöllistä tehtäviin osallistumista oppitunneilla sekä turvallista ja asiallista käyttäytymistä tekstiilityön tiloissa.

Arvosana 8 edellyttää, että:

- oppilas suunnittelee työskentelyään ja osaa tehdä valintoja ja etsiä työhönsä omia ratkaisuja
- oppilas osaa asettaa oppimiselle ja työskentelylle tavoitteita ja pohtii realistisesti käsityöprosessiaan
- oppilas osaa valita tarkoituksenmukaisia materiaaleja ja valmistusmenetelmiä ja osaa käyttää niitä kekseliäästi valmistaessaan suunnittelemaansa tuotteita tai teoksia
- oppilas käyttää käsityön keskeisiä käsitteitä ja osaa esittää ideansa selkeästi
- oppilas osaa arvioida työskentelyn vaaroja ja riskejä sekä toimii turvallisesti käsityöprosessissa
- oppilas osaa käyttää käsityöprosessin suunnittelussa, valmistamisessa ja dokumentoinnissa sekä yhteisöllisen tiedon tuottamisessa tieto- ja viestintäteknologiaa
- oppilas osaa pohtia käsityön ja kädentaitojen merkitystä omassa elämässä ja yhteiskunnassa
- oppilas osaa tehdä taloudellisia valintoja työskentelyssään ja arvioida käsityöprosessissa tehtäviä valintoja kestävän elämäntavan näkökulmasta

TEKNINEN TYÖ (KS)

8. lk 2 vvt syventävä

Tavoitteet

Valinnaisen teknisen työn tavoitteena on, että oppilas syventää ja soveltaa jo opittuja teknisen työn perustaitoja sekä oppii suunnittelemaan ja piirtämään kuvat tuotteesta.

Sisällöt

Opettajan johdolla tehdään yhteinen työ. Opitaan samalla uusia työstömenetelmiä ja opetellaan ja käytetään turvallisesti uusia koneita. Tämän jälkeen on mahdollisuus suunnitella ja valmistaa itse haluamiaan esineitä.

Työtavat

Opettajajohtoisesti opitaan uusia työtapoja. Oppilasta ohjataan itsenäiseen suunnitteluun ja tiedon hakemiseen.

Arviointi

Teknisen työn kurssi arvioidaan numeroin 4-10.

Arvosana 5 edellyttää säännöllistä tehtäviin osallistumista oppitunneilla sekä turvallista ja asiallista käyttäytymistä teknisen työn tiloissa.

Arvosana 8 edellyttää töiden valmistumista sekä itsenäistä töiden suunnittelua ja valmistamista.

KOTITALOUS (KO)

8. lk 2 vt syventävä

Tavoitteet

Kotitalouden valinnaisissa opinnoissa syvennetään ja laajennetaan tietopohjaa ja taitoja sekä valmistaudutaan perusopetuksen jälkeiseen elämään. Kotitalouden tarkoituksena on antaa oppilaille sellaisia valmiuksia joiden avulla hän selviytyy arkipäivän tilanteissa ja ottaa vastuun omasta terveydestään ja taloudestaan, sekä ihmissuhteista ja lähiympäristön viihtyisyydestä.

Sisällöt

Oppiaineen keskeiset sisältöalueet ovat ruokaosaaminen ja ruokakulttuuri, asuminen ja yhdessä eläminen sekä kuluttaja- ja talousosaaminen kodissa.

Valinnaisessa kotitaloudessa valmistetaan suomalaista kotiruokaa ajankohtaisilla trendeillä ja kansainvälisin tuulahduksin maustettuna. Yhdessä tekemällä harjoitellaan vastuunottoa tulevaisuutta ajatellen. Pohditaan oman toiminnan kautta valintojen merkitystä kuluttajana

Kotitaloudessa asioita tarkastellaan kodin voimavarojen, ajan, rahan, asenteiden, osaamisen ja yhteistyön näkökulmasta.

Työtavat

Kotitalouden monipuolisia taitoja opitaan vaihtelevia työtapoja käyttäen ja soveltamalla tietoa käytäntöön. Kotitaloudessa työskennellään ryhmissä, jolloin nuori oppii työskentelemään erilaisten ihmisten kanssa. Omatoimisuutta ja itsenäisyyttä harjoitellaan yksilö- ja paritöissä.

Arviointi

Kotitalouden valinnaiskurssi arvostellaan numeroin 4-10

Arvosana 5 edellyttää säännöllistä tehtäviin osallistumista oppitunneilla

Arvosana 8 edellyttää että oppilas

- osaa suunnitella, arvioida ja kehittää työskentelyään
- työskentelee järjestelmällisesti ja tekee työt hygieenisesti ja turvallisesti loppuun asti
- osaa seurata ajan kulkua,
- osaa tehdä käytännön töitä, kuten valita ruoka- ja puhdistusaineita, siivota, pestä pyykkiä ja valmistaa ruokaa
- osaa valita ja käyttää erilaisia materiaaleja, työvälineitä, laitteita ja tvt-teknologiaa kestävän kulutuksen mukaisesti
- osaa toimia niin, että työn jälki on kaunista, esim. katettu pöytä, leivonnaisen ulkonäkö
- osaa työskennellä hygieenisesti, turvallisesti ja ergonomisesti käytettävissä olevien voimavarojen mukaan
- osaa työskennellä sekä yksin että ryhmässä hyvien tapojen mukaisesti
- osaa jakaa töitä tasapuolisesti itselle ja toisille
- osaa kuunnella, keskustella ja neuvotella sekä perustella oman näkemyksensä
- osaa käyttää erilaisia kotitalouteen liittyviä ohjeita sekä hankkia ja arvioida kotitaloustietoa, osaa lukea, tulkita ja arvioida käsitteitä, merkkejä ja symboleja liittyen kotiin, asumiseen ja lähiympäristöön
- osaa mitata, laskea ja toimia kustannustietoisesti
- osaa ajatella kotitaloudellisesti ja ratkaista arkipäivän ongelmia sekä olla luova.

BÄNDIKURSSI (MU)

8. lk 2 vvt syventävä

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on ohjata oppilasta kehittämään musisointitaitojaan ja musiikillista ilmaisuaan laulajana ja/tai soittajana sekä ohjata rakentavaan toimintaan bändin jäsenenä. Oppilaalle tarjotaan esiintymismahdollisuuksia koulun tilaisuuksissa.

Sisällöt

Eri bändisoitinten ja laulun harjoittelua oppilaan valinnan mukaan. Yhteismusisointia bändin jäsenenä. Ohjelmisto valitaan oppilaiden taitotaso ja toiveet huomioiden. Ideoidaan omia sovituksia tai biisejä. Harjoitellaan PA-laitteiden käyttöä. Huolehditaan instrumenttien ja muiden laitteiden asianmukaisesta käsittelystä. Valmistetaan musiikkiesityksiä esim. koulun juhliin tai bändikonserttiin. Esiintyminen on vapaaehtoista.

Työtavat

Laulu, soitto ja kuuntelu.

Arviointi

Bändikurssi arvostellaan numeroin 4-10

Arvosana 5 edellyttää säännöllistä tehtäviin osallistumista oppitunneilla

Arvosana 8 edellyttää, että oppilas

- toimii aktiivisesti, tavoitteellisesti ja rakentavasti toiset huomioon ottaen bändin jäsenenä
- harjoittelee oman osuutensa ja soittaa/laulaa sujuvasti ryhmän jäsenenä ja
- huolehtii oma-aloitteisesti soittimista, laitteista ja nuoteista niin luokassa kuin esiintymistilanteissakin.

TIETOTEKNIikka (AT)

8. lk 2 vvt soveltava

Tietotekniikan arvosanaa ei huomioida kaikkien aineiden keskiarvoa laskettaessa eikä laskettaessa taide- ja taitoainepisteitä ammatilliseen pyrkiessä.

Tavoitteet

Tietotekniikan valinnaisaineen opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- omaksuu tietokonelaitteistoon ja – ohjelmistoon liittyvät peruskäsitteet,
- saa realistisen kuvan tietotekniikan hyödyntämismahdollisuuksista,
- oppii yleisempien sovellusohjelmien käytön,
- saa kuvan tietotekniikassa tavanomaisesti esiintyvistä ongelmista ja omaksuu taidon selviytyä niistä,
- ymmärtää tietoturvaan liittyvät riskit ja tuntee vastuunsa tietoturvaan liittyvissä asioissa ja
- saa työskentelystään myönteisiä kokemuksia ja kokee onnistumisen elämyksiä.

Sisällöt

Oppilaiden kiinnostuksen ja valmiuksien mukaan voidaan jokin kurssin sisällöistä käsitellä joko hieman laajemmin tai suppeammin.

- Laitteiston esittely
- Käyttöjärjestelmät
- Tietosuoja
- Työkaluohjelmat
- Digitaalinen kuvankäsittely
- Ohjelmointi
- Animaatio
- WWW-sivut
- Esitysohjelmat

Työskentelytavat

Työskentely tapahtuu pääasiassa yksin, mutta tarvittaessa käytetään myös pari- ja ryhmittöitä. Mahdollisuuksien mukaan tehdään vierailuja alan tutkimuslaitoksiin ja yrityksiin.

Arviointi

Tietotekniikan arvioinnin keskeisiä kohteita ovat töiden ja työskentelyn arviointi. Oppilaat arvioivat paitsi omia, myös ryhmän muiden oppilaiden tuloksia ja työskentelyä. Myös asenne oppiainetta kohtaan sekä kyky toimia ryhmässä huomioidaan. Joissakin aihepiireissä voidaan järjestää kirjallisia kokeita. Arvioinnissa käytetään numeroarviointia.

Arvosana 5 edellyttää säännöllistä tehtäviin osallistumista osallistuneilla

Arvosana 8 edellyttää

- halukkuutta oppia uutta
- aktiivista osallistumista tunneilla
- töiden valmistumista sekä itsenäistä töiden suunnittelua ja ongelmanratkaisua.

8.lk 2 vvt syventävä

Tavoitteet

Rieskalähteen koulun lautapelikurssin opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- Ymmärtää pelien merkityksen ihmisen arjessa kautta aikain.
- Oppii pelien synnystä ja niiden suunnittelusta.
- Ymmärtää erilaisten pöytäpelien eroja (roolipelit, sotapelit, miniatyyripelit, noppapelit, korttipelit, laattojen asettelu jne.)
- Oppii ymmärtämään pelien merkitystä eri aikoina.
- Oppii pelaamaan eri pelejä pienryhmässä.
- Oppii muokkaamaan ja tarvittaessa suunnittelemaan itse pelejä tai niiden omia versioita.
- Ymmärtää noppapelien todennäköisyyksiä ja hieman peliteorian käsitteitä.

Sisällöt

Perehdytään historiallisten lautapeliin syntyyn ja sääntöihin (esim. shakki, tammi, mylly, domino, backgammon, ludo)

Perehdytään moderneihin lautapeleihin ja niiden sääntöihin.

Pelataan historiallisia ja moderneja pöytäpelejä.

Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan pelisuunnittelijoihin.

Tuunataan jokin olemassa oleva lautapeli tai tehdään oma lautapeli esim. vanhan pelin pohjalta.

Työtavat

Työmenetelminä ovat opetuskeskustelu ja sitä täydennetään yksilö, pari- ja ryhmätyöllä sekä runsaalla pelaamisella erilaisia lautapelejä.

Arviointi

Lautapelikurssi arvostellaan numeroin 4-10.

Arvosana 5 edellyttää säännöllistä tehtäviin/peleihin osallistumista oppitunneilla.

Arvosana 8 edellyttää, että oppilas

- Laatii tai muokkaa olemassa olevaa peliä
- Osallistuu aktiivisesti pelaamiseen
- Ymmärtää pelien merkityksen ihmisen vapaa-ajan viettönä
- Ymmärtää, että on olemassa erilaisia pelimuotoja (yhteistoimintapelit, kilpailupelit, roolipelit, miniatyyripelit jne.)
- Ymmärtää pelien taustalla olevaa pelimekaniikkaa

LUOVA KIRJOITTAMINEN (SUK)

8.lk 2 vvt syventävä

Tavoitteet

Luovan kirjoittamisen tavoitteena on oppia paremmaksi kirjoittajaksi harjoittelemalla, kokeilemalla ja uskaltamalla. Tavoitteena on myös löytää keinoja ilmaista itseään ja tunteitaan kirjoittamalla, kehittää itsetuntoa ja rakentaa itsetuntemusta. Lisäksi harjoitukset kehittävät omaa ajattelua ja mielikuvitusta ja auttavat luottamaan omaan ainutkertaiseen ääneen kirjoittajana.

Sisällöt

Luova kirjoittaminen sisältää erilaisia harjoituksia (mm. mielikuvaharjoituksia) ja niiden pohjalta erilaisia tekstiharjoituksia. Materiaalina käytetään Kirjoitan – siis olen - aineistoa.

Työtavat

Tunnit aloitetaan lämmittely- ja virittelyharjoituksin, jonka jälkeen edetään pienemmistä kirjoitusharjoituksista isompiin. Tekstit kirjoitetaan pääasiassa oppitunneilla. Ryhmässä opetellaan myös lukemaan tekstejä ääneen ja antamaan ja vastaanottamaan kannustavaa ja rakentavaa palautetta turvallisessa ilmapiirissä.

Arviointi

Luova kirjoittaminen arvioidaan numeroin 4-10.

Arvosana 5 edellyttää säännöllistä osallistumista tunneille ja tehtävien tekoon.

Arvosana 8 edellyttää

- halukkuutta kirjoittaa ja kehittyä kirjoittajana omalla tasollaan
- annettujen tehtävien tekemistä sellaisella kieliasulla, että sisällön ymmärtäminen on lukijalle vaivatonta

8.lk 4 vvt ja 9.lk 2 vvt

Oppiaine valitaan kahdeksi vuodeksi.

Jos valitset teknologian, et voi valita muita valinnaisaineita 8. luokalla. Yleisluokalla voit valita 9. luokalla teknologian lisäksi yhden 1 vvt:n valinnaiskurssin.

Jos olet matematiikkaluokalla, myöskään 9. luokalla sinulla ei ole muita valinnaisaineita.

Miten voit itse valmistaa leijuvan junan?

Osaatko ohjelmoida robotin seuraamaan viivaa tai selviytymään labyrintista?

Pystytkö suunnittelemaan ja rakentamaan älykkään varashälyttimen?

Saatko kaiverrettua tietokoneella piirtämäsi kuvan puulevylle?

Termi **teknologia** koostuu kreikankieleen pohjautuvista sanoista techne (taito) ja logos (tieto, ajattelu). Teknologiaan kuuluu siis sekä taitoa että ajattelua ja tietoa. Teknologian perusolemukseen kuuluvat kekseliäisyys, innovatiivisuus ja ongelmanratkaisu.

Tavoitteet

Teknologiaopetuksen tavoitteena on auttaa oppilaita näkemään teknologian merkitys arkielämässämme. Samalla pyritään kehittämään oppilaan luovuutta ja ongelmanratkaisutaitoja ja sitä kautta antamaan valmiuksia selviytyä paremmin yhä teknistyvämmässä maailmassa.

Tavoitteena on, että oppilas

- ymmärtää 3D-tulostuksen ja cnc- jyrsimen perusteet,
- saa käsityksen siitä, miten teknologiaa voidaan hyödyntää arkielämässä,
- osaa suunnitella laitteita ja soveltaa niitä käytäntöön,
- saa työskentelystään myönteisiä kokemuksia ja kokee onnistumisen elämyksiä.

Sisällöt

Tutuminen 3D-tulostukseen, ohjelmointiharjoitukset, elektroniikkarakentelu, robotit ja niiden ohjaus, tietokoneohjatun jyrsimen käyttö, luovuus - ja ongelmanratkaisu-harjoitukset, tulevaisuuden keksinnöt (suprajohtavuus, vetyteknologia ym.)

Työtavat

Työskentely tapahtuu pareittain tai ryhmissä teknologiakeskuksessa, teknisen työn tiloissa ja atk-luokassa. Mahdollisuuksien mukaan tehdään vierailuja alan tutkimuslaitoksiin ja yrityksiin. Kurssin aikana tehdään yhteistyötä Teknologia Opetuksessa -keskuksen kanssa.

Arviointi

Arvioidaan oppilaan työn laatu ja ahkeruus sekä asenne opiskeluun. Lisäksi huomioidaan kyky työskennellä parina ja ryhmässä.

Arvosana 5 edellyttää säännöllistä tehtäviin osallistumista oppitunneilla.

Arvosana 8 edellyttää

- halukkuutta oppia uutta,
- aktiivista osallistumista tunneilla,
- töiden valmistumista ja
- itsenäistä töiden suunnittelua ja ongelmanratkaisua.